

**VASTE COMMISSIE VOOR
TAALTOEZICHT**

BRUSSEL, 08-07-1998

De heren D. Gosuin en R. GRIJP
Leden van het Verenigd College van de
Gemeenschappelijke Gemeenschaps-
commissie

Louizalaan 54, bus 11

1050 BRUSSEL

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

29.348E/II/PN
30.018C/II/PN
30.018/S/II/PN
30.046/6/II/PN
30.046/7/II/PN
30.019/S/II/PN
30.019/T/II/PN
MD/MM

Geachte Ministers,

Ter zittingen van 19 maart en 14 mei 1998 hebben de verenigde afdelingen van de vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die tegen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en tegen het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie werd ingediend wegens het feit dat de omzendbrieven van 28 november 1997 "omtrent de verbetering van het onthaal van de gebruikers in de Plaatselijke Besturen" richtlijnen bevatten die in strijd zijn met artikel 21, §§ 2 en 5, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

*

*

*

Eén van die omzendbrieven betreft het aanwerven van contractuelen door de gemeenten, en de andere, door de OCMW's en IRIS-ziekenhuizen. Zij brengen de plaatselijke besturen op de hoogte van het feit dat de BGDA hun lijsten van werkzoekenden-met-taalgetuigschrift ter beschikking stelt. In dat verband krijgt elke Brusselse kandidaat de mogelijkheid zich via de BGDA in te schrijven voor VWS-examens. Bovendien zal de GSOA ter voorbereiding van die examens taalcursussen organiseren.

De gemeenten, OCMW's en openbare ziekenhuizen zullen die lijsten bij het aanwerven van contractueel personeel bij voorrang gebruiken.

De omzendbrieven preciseren tevens in welke gevallen en op welke voorwaarden contractueel personeel zonder taalexamens kan worden aangeworven:

"Indien de [gemeenten], OCMW's en de Openbare Ziekenhuizen een contractueel personeelslid wensen aan te werven dat niet over een bewijs van taalkennis beschikt, moeten ze hun beslissing met redenen omkleden en vermelden om welke redenen ze afgeweken zijn van de lijsten die de BGDA en IRIS hen ter beschikking stelt.

Het ontbreken van personeel op de lijsten van de BGDA en van IRIS is een geldige en voldoende reden evenals de vervanging van personeel voor een korte duur (bij voorbeeld: ziekte, zwangerschap, dringende noodzaak...).

De toepassing van deze bepaling zal evenwel slechts kunnen geëist worden wanneer er kandidaten die aan het profiel voor de betrokken functie beantwoorden, opgenomen zijn op de lijsten van de BGDA en van IRIS".

M.a.w. het wordt mogelijk contractueel personeel aan te werven zonder taalexamen:

- wanneer er op de BGDA of IRIS-lijsten geen kandidaat voorkomt;
- wanneer de BGDA of IRIS-kandidaat niet beantwoordt aan het profiel van het ambt;
- voor een aanwerving van korte duur.

De omzendbrieven bepalen tevens dat contractuelen die zijn aangeworven zonder taalexamen, over twee jaar beschikken om het VWS-getuigschrift te behalen.

"Van bij de inwerkingtreding van deze omzendbrief zullen de arbeidsovereenkomsten die gesloten worden met kandidaten die over geen bewijs van taalkennis beschikken, slechts geldig zijn voor een beperkte duur van maximum twee jaar.

Indien binnen deze termijn het examen, aangepast op initiatief van het VWS (voor zover het georganiseerd werd) niet met succes afgelegd werd en indien er kandidaten, die aan het profiel beantwoorden, beschikbaar zijn op de lijsten van de BGDA en IRIS, dan zullen deze laatsten aangeworven worden."

*

*

*

3.

De VCT neemt weliswaar akte van de inspanningen die door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering worden geleverd ter bevordering van de inschrijvingen voor VWS-examens en ter verbetering van het aanleren van de tweede taal, maar ziet zich niettemin verplicht te herinneren aan de voorschriften van de bepalingen van artikel 21, §§ 2 en 5, SWT.

Artikel 21, § 2, SWT, bepaalt m.b.t. iedere kandidaat die dingt naar een ambt of betrekking in de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad, dat het toelatingsexamen, wanneer het voorgeschreven wordt, een schriftelijk gedeelte bevat over de kennis van de tweede taal. Indien geen toelatingsexamen voorgeschreven wordt, moet de kandidaat, vóór zijn benoeming, aan een schriftelijk examen over dezelfde kennis onderworpen worden.

Artikel 21, § 5, SWT bepaalt dat niemand kan benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal.

In haar advies 24.050 van 13 mei 1992 betreffende de mogelijkheid de politieagenten een jaar de tijd te laten om voor een VWS-examen te slagen, ging de VCT ervan uit dat het schriftelijk examen over de kennis van de tweede taal, volgens de bepalingen van artikel 21, § 2, dient afgelegd te worden vóór iedere benoeming; het mondeling examen waarin artikel 21, § 5, voorziet, moet afgelegd worden vóór de titularis een betrekking kan bekleden die omgang met het publiek impliceert; het begrip "benoeming" waarvan sprake in de voornoemde wetsbepalingen werd door de VCT omschreven als zijnde iedere aanbreng van nieuw personeel, ongeacht of dit vast, stagedoend, tijdelijk of contractueel is. De VCT concludeerde dat artikel 21, §§ 2 en 5, strikt moet worden toegepast.

Tot besluit is de VCT, ook al neemt ze akte van de inspanningen die door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering worden geleverd ter bevordering van de inschrijvingen voor VWS-examens en ter verbetering van het aanleren van de tweede taal, van oordeel dat de bedoelde omzendbrief, met de weliswaar prijzenswaardige bedoeling artikel 21, §§ 2 en 5, te verzoenen met de diensnoodwendigheden, voor de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad, een regeling invoert die afwijkt van de taalregeling ingesteld door Hoofdstuk III, afdeling III van de voornoemde wetten. Maar zulk een regeling die afwijkt van de regels betreffende het gebruik van de talen in bestuurszaken in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, kan alleen door de federale overheid worden ingevoerd.

Wat de passages van de omzendbrief betreft die strijdig zijn met artikel 21, §§ 2 en 5, SWT, is de klacht ontvankelijk en gegrond.

4.

De VCT verzoekt u uw omzendbrief aan te passen rekening houdend met de bepalingen van het voornoemde artikel 21.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de heer vice-gouverneur van het arrondissement Brussel-Hoofdstad, alsook aan de klager.

Met de meeste hoogachting

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS